

D E C I Z I E

15 iulie 2020

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Purice Vladimir împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind
recalcularea pensiei,
împotriva încheierii din 25 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 23 aprilie 2019 Purice Vladimir a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind recalcularea pensiei.

Prin hotărârea din 15 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,
corectată prin încheierea din 03 decembrie 2019, a fost admisă cererea de chemare
în judecată depusă de Purice Vladimir împotriva Casei Naționale de Asigurări
Sociale privind recalcularea pensiei.

A fost anulată decizia nr. P-579/19 din 22 martie 2019, emisă de Casa
Națională de Asigurări Sociale și s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de
a recalcula lui Purice Vladimir pensia pentru vechime în muncă începând cu 01 iulie
2011, reieșind din salariul mediu lunar achitat procurorului în funcție, în
Procuraturile teritoriale, cu o vechime în muncă mai mare de 12 ani, ținându-se cont
de majorarea generală a salariului procurorului în funcție, începând cu 05 aprilie
2013 – după creșterea salariului cu 35 %, începând cu 01 august 2016 – după
creșterea salariului potrivit art. 60 din Legea cu privire la procuratură nr. 3 din
25.02.2016 (în vigoare din 01.08.2016) și Legii nr. 270 din 23 noiembrie 2018
(f.d.35, 39-40, 45-54).

La 13 decembrie 2019 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel
nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel,
casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care cererea
de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată (f.d.44).

La 11 martie 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel motivat
împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea

hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d. 63-65).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 25 mai 2020 a declarat inadmisibil apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, ca urmare a depunerii motivării apelului după expirarea termenului prevăzut de lege (f.d. 77-78).

Împotriva încheierii instanței de apel, la 13 iunie 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel și emiterea unei încheieri noi prin care Casa Națională de Asigurări Sociale să fie repusă în termen de declarare a apelului.

În motivarea recursului Casa Națională de Asigurări Sociale a indicat că la 13 decembrie 2019 a depus în termen apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe. Ulterior, la 31 ianuarie 2020 în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale a parvenit hotărârea motivată a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

A menționat că urmare a recepționării hotărârii motivate, a încercat să depună cererea de apel motivată la Curtea de Apel Chișinău, însă cancelaria instanței de apel a refuzat înregistrarea acesteia și a restituit-o, precum că astfel de dosar nu este înregistrat și nu cunosc cărui judecător urmează a fi repartizat apelul, propunând să fie așteptată notificarea instanței de apel prin care se va acorda termen de înlăturare a neajunsurilor.

La 04 martie 2020 a recepționat notificarea instanței de apel prin care s-a acordat termen recurentului de a lichida neajunsurile în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) Cod administrativ. Astfel, la 11 martie 2020, ora 11.32 a depus cerere de apel motivată în cancelaria instanței de apel cu numărul 3971, respectiv consideră că cererea de apel motivată a fost depusă în termenul prevăzut de legislația în vigoare.

A susținut că portalul instanțelor de judecată are un rol doar informativ și nu constituie o notificare care ar genera careva drepturi sau obligații juridice, cu atât mai mult că hotărârile care sunt publicate pe portalul instanțelor de judecată nu sunt semnate și datele personale ale părților sunt criptate, hotărârile respective nu întrunesc toate elementele unui act juridic care să producă efecte juridice prin prisma legislației civile.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată, care a emis încheierea contestată, în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 25 mai 2020, expediată prin intermediul poștei electronice în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale la data de 04 iunie 2020 (f.d. 79, verso).

Termenul de depunere a recursului a început a curge din data de 05 iunie 2020. Astfel, recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale la 13 iunie 2020, se consideră a fi depus în termen.

Conform art. 243, alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 15 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, corectată prin încheierea din 03 decembrie 2019, a fost admisă integral cererea de chemare în judecată înaintată de către Purice Vladimir împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale (f.d.35, 39-40, 45-54).

La 13 decembrie 2019 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată. Totodată și-a rezervat dreptul de a depune apelul motivat după aducerea la cunoștință a hotărârii motivate (f.d.44).

Potrivit avizului de recepție DS9350006259AS Casa Națională de Asigurări Sociale a recepționat hotărârea motivată la 31 ianuarie 2020 (f.d. 57).

Apelul motivat a fost depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale la data de 11 martie 2020 (f.d. 63-65).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 25 mai 2020 a declarat inadmisibil apelul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, ca urmare a depunerii motivării apelului după expirarea termenului prevăzut de lege (f.d. 77-78).

Conform art. 232, alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Casa Națională de Asigurări Sociale prin recursul înaintat a criticat concluzia instanței de apel, indicând că a întreprins acțiunii de a depune apelul în termen, însă nu a fost înregistrat din motiv că în cancelaria instanței de apel s-a comunicat că astfel de dosar nu există și nu cunosc cărui judecător urmează să fie repartizat apelul, propunând să fie așteptată notificarea prin care se va acorda termen de înlăturare a neajunsurilor și în care va fi indicat și judecătorul raportor.

Instanța de recurs analizând argumentul recurente, îl consideră declarativ, ori prin prisma art. 96 alin. (1) din Codul administrativ comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor.

Prin urmare, Casa Națională de Asigurări Sociale în cazul refuzului de a i se înregistra apelul motivat în cancelaria Curții de Apel Chișinău, avea posibilitatea reală de a depune apelul motivat prin intermediul poștei electronice a instanței de apel sau prin intermediul oficiului poștal.

În acest context completul specializat concluzionează ca fiind corectă soluția instanței de apel de declarare a apelului inadmisibil, or este cert că Casa Națională de Asigurări Sociale nu s-a conformat prevederilor legale și nu a depus apelul motivat în termenul stabilit la art. 232, alin. (2) din Codul administrativ.

Instanța de recurs reamintește recurente că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept

material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

La caz, termenul de depunere a apelului motivat începe a curge de la 01 februarie 2020 și a expirat la data de 02 martie 2020, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului motivat, pe când cererea de apel motivată depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale a fost înregistrată abia la 11 martie 2020, fapt ce denotă depunerea apelului motivat cu încălcarea termenului de procedură acordat.

Conform art. 65 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

După 6 luni de la expirarea termenului omis repunerea în termen nu mai poate fi solicitată, iar acțiunea omisă nu mai poate fi recuperată, cu excepția cazului când acest lucru nu a fost posibil până la expirarea termenului de un an ca urmare a forței majore.

Art. 237 alin. (1) din Codul administrativ prescrie că, prevederile art.65 alin.(1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Prin prisma normelor enunțate, se constată că potrivit avizului de recepție DS9350006259AS Casa Națională de Asigurări Sociale a recepționat hotărârea motivată la 31 ianuarie 2020, termenul limită de depunere a apelului motivat fiind de 02 martie 2020, astfel la depunerea apelului motivat la 11 martie 2020 recurentul nu a indicat nici un motiv întemeiat privind omiterea termenului de declarare a apelului motivat, nu a prezentat probe în acest sens și nu a solicitat instanței de apel repunerea în termenul de prezentare a apelului motivat.

În urma celor constatate Colegiul menționează că exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Astfel, se constată drept temeinică încheierea instanței de apel, deoarece Casa Națională de Asigurări Sociale nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt ce a atras consecințele dispozițiilor art. 236 alin. (2), lit. e) din Codul administrativ.

De asemenea, în termenul stabilit de lege pentru prezentarea apelului motivat apelantul nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În aceste circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție subliniază că neprezentând apelul motivat în termenul stabilit de lege, Casa Națională de Asigurări Sociale, a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale, prin urmare instanța nu poate accepta o asemenea omisiune or, ea contravine legislației în vigoare.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 243 alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și se menține încheierea din 25 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh